

ORTOGRAFIA: ESCRIURE PRONOMS

L'ortografia dels pronoms *el, la, els, les*

■ Fixa't en les oracions següents: les hem tornat a escriure però hem escrit malament el pronom que apareix, digues per què està mal escrit i torna'l a escriure correctament.

– Tinc els quatre llibres. → Los tinc.

.....
.....
.....

– Torna els llibres a Joan. → Torna los a Joan.

.....
.....
.....

– Porta la manta a l'acampada. → Porta lo a l'acampada.

.....
.....
.....

– Vaig trobar les claus dins del cotxe. → La vaig trobar dins del cotxe.

.....
.....
.....

– Abans havien de fer la mili. → Abans la havien de fer.

.....
.....
.....

– Has perdut el mòbil? → La has perdut?

.....
.....
.....

– Has comprat el diari? → Els has trobat?

.....
.....
.....

- 22 Hem entrat en un xat i hem corregit tot el text excepte els pronoms. Escriu-los correctament. En alguns casos, per ajudar-te hem posat les paraules a què fa referència el pronom entre parèntesis.

[...]	
<Parla Pupeti>	Eren del mercat. Los vaig tornar perquè eren negres i los volia marrons.
<Parla Castelló>	Sí? A mi m'agraden més els verds. Ls'has vist? Estaven al carrer Major.
<Parla Pupeti>	No hi vaig passar. Em vaig prendre la (el café) en el bar del cantó.
<Parla Castelló>	Jo la (el café) volia a l'altre carrer.
<Parla Pupeti>	Per què t'agrada la cambrera i agafares les (les entrades)? :-)
<Parla Castelló>	No, em va fer vergonya. Si tu m'acompanyes las agafe (les entrades)
<Parla Pupeti>	Però la cambrera creurà que sóc la teua xica i no et lo demanarà! :-D (el mòbil)
<Parla Castelló>	Li diré que ets la meua germana. ;-) Tria lo (el nom)

- 23 Ací tens alguns termes extrets del diccionari SMS publicat per la Universitat Jaume I de Castelló. Relaciona el terme valencià amb el corresponent terme SMS. Encercla els termes que inclouen un pronom.

a més	avrrit	classe	cntm
amic	asgntr	col·lega	clg
anem	aqest	com estàs?	clas
anglés	ang	conta'm	cm stas?
aquest	nem	contesta	ok
assignatura	amk	d'acord	cntsta
avorrit	a+	deixar	todie
me'n vaig	qtps?	T'espere	h snt
què et passa?	Mn vg	T'odie	dxr
telefona'm	Tlfnm	Ho sent	tspre

VOCABULARI: PARAULES QUE SÓN EXACTES

Quan escrivim missatges o quan parlem utilitzem paraules que serveixen per a qualsevol context però hem d'intentar trobar la paraula exacta per al significat concret que busquem.

- Torna a escriure les oracions següents substituint la paraula **persona** per una altra de més precisa d'entre les que tens a continuació.

habitant – ànima – individu – gent – ciutadà – multitud

– Les persones intentaven eixir del concert.

.....

– En aquesta ciutat viuen un milió de persones.

.....

– A les tres, la plaça estava buida, no hi havia ni una persona.

.....

– L'han atracat dues persones.

.....

– Parlant, les persones s'entenen.

.....

– A Altea viuen moltes persones alemanyes.

.....

- Substitueix en la carta següent les paraules subratllades per una altra de sinònima que signifiqui el mateix d'entre les que tens tot seguit.

dubte – fet – decisió – paraules – idea – enigma – consell – dificultat

Hola Pere,

Tinc un problema, no sé quina cosa fer: Maria té un problema greu. No ho sé segur, però crec que sí! És una cosa que em va pel cap ja fa temps. La cosa és que ahir la vaig veure i em va dir una cosa molt preocupant, crec que hi ha un problema. Però no sé quin és ni sé què fer.

Dóna'm alguna cosa! Per favor.

Joan

3 Torna a escriure les oracions següents substituint l'expressió **Quina canya!** i **super-guai** per una altra de més formal i precisa.

– Quina canya de moto que t'has comprat!

.....

– Vaig anar al concert i quina canya de música!

.....

– L'examen m'ha eixit superguai.

.....

– Mira quina falda m'he comprat, quina canya!

.....

– Aquesta novel·la és superguai.

.....

– Quina canya ens han donat a l'examen, tots suspesos!

.....

4 Torna a escriure aquestes oracions substituint l'adjectiu **bo** per d'altres que et donem més avall. Per ajudar-te hem escrit les accepcions que dona el diccionari de cada paraula.

– Aquest llibre és bo per a preparar l'examen.

– És bo que vingues demà a veure els iaïos, tenen un regal per a tu.

– És bo per a fer el treball que li hem encomanat.

– El iogurt és bo per a qualsevol edat.

– Joan és bo amb els amics i li prenen el pèl.

Saludable *adj* 1 Favorable a la conservació, al restabliment, de la salut, salubre. *Un exercici molt saludable.*

Profitós *adj* Que fa profit, que procura un guany, un avantatge.

Apte *adj* 1 Bo, propi, per disposició natural o adquirida, per a fer alguna cosa. *Apte per a una feina, per a un art.*

Útil *adj* 1 Que pot servir per a un fi o un objecte. 2 De què hom pot servir-se o treure un profit, capaç d'ésser usat beneficiosament. *Unes relacions útils.*

Ingenu -ènua *adj* 1 Sense dissimulació, d'una franquesa innocent, candorós. És ingenu, sense cap malícia. *Una narració ingènua.*